

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/162

KARAR NO : 1983/670

ÖZET : MGK.nın 7 numaralı

4.maddesi kapsamına giren,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasanın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaoı : K.H.

Sanıklar : Nimet Sağlam ve arkadaşları.

O L A Y : Van İlerici Kadınlar Derneğinin 10.3.1979 günü gecesi Van Emek Sinemasında tertiplemiş olduğu "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü"nde tertip komitesi üyeleri bulunan sanıklar Nuran Yeleyen, Ali Şan Yıldızhan, Saliha Han ve bu kutlama gününde konuşan diğer sanık Nimet Sağlam'ın kürtçülük propogandası yaptıkları Van C.Savcılığı'nca iddia olunarak eylemlerine uyan TCY.nın 142/1-4.maddesi uyarınca cezalandırılmaları ve anılan derneğin 1639 sayılı yasanın 45.maddesi uyarınca kapatılması iste miyle kamu davası açılmıştır.

Van Asliye Ceza Mahkemesi:6.10.1980 günü,1980/437-205 sayı ile;atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan eylemlerden olduğu,

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi:20.11.1981 günü,1981/348-210 sayı ile;sanıklara atılı suçun 1402 sayılı yasa'nın 13/a maddesinde b lirlenen sürede işlenmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece;her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Dosya Ankara C.Savcılığının 23.2.1982 günlü,6/5396 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Alı Suat Erkoç,Musta Aksoy,Necati Karakış,Osman Kayacan ve A.Vahap Özaslan'ın katılmaları ile yaptığı 12.12 1983 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Gı nioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra ger görüşülüp düşüldü:

.../...

Suç tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında, 10.3.1979'da Van'da işlenmiştir.

Sanıklara atılı suçun, devletin varlığına yönelik olarak işlenmesi açısından MGK.nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

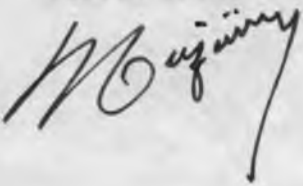
İncelenen dosya içeriğinden; sanık Nimet Sağlan'ın Hatay Ağır Ceza Mahkemesince talimatla alınan ifadesinde; kendisinin merkezi Ankara'da olan İlerici Kadınlar Derneği üyesi olduğunu beyan etmiş bulunduğu, bu hususu Van ili Emniyet Müdürlüğüne ait 24.9.1981 gün, 2286 sayılı yazının doğruladığı, ayrıca dosya dizi:5'de yer alan sanık Saliha Han'ın savcılıktaki anlatımını içeren ifadede İlerici Kadınlar Derneği Van şubesi başkanı olduğu belirlenmektedir.

Suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesine karşın, İlerici Kadınlar Derneği'nin İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünden getirtilen yazıya ekli listede Türkiye Komünist Partisi doğrultusunda faaliyet gösteren bir dernek olduğunun bildirilmesi, anılan parti hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış bir davanın bulunması karşısında davanın, askeri yargı yerinde görülmesi ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 20.11.1981 günlü, 1981/348-210 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 12.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

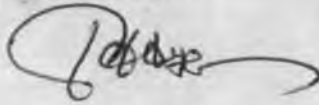
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

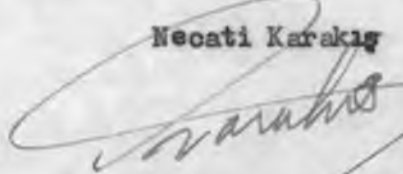
Üye

Mustafa Aksoy

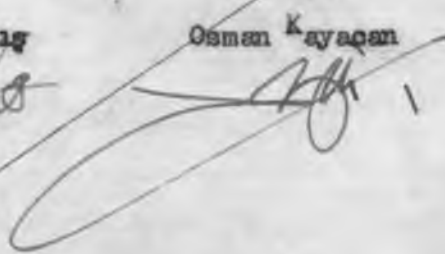
Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayaçan

Üye

A.Vahap Özasan

10.1.1984

D/E